

MA Thesis

2026

AAB College

Law Faculty

***CRIMINAL OFFENSES OF DOMESTIC
VIOLENCE IN KOSOVO FOR THE PERIOD
2020/2025***

Sami Gashi

More students' works available at: [Master Thesis](#)

Citation: APA Style or other

[Master Thesis](#)

For inquiries reach out to: info@aab-edu.net

Kolegji AAB

Programi: Juridik Penal

Studimet Master

Punim masteri

Veprat penale te dhunes ne familje ne Kosove per periudhen
2020/2025

Kandidatja:
Sami Gashi

Mentori:
Prof. Ass. Dr.Mensut Ademi

Prishtinë, 2026

ABSTRACT

Domestic violence is a worldwide phenomenon that negatively affects the physical, psychological, economic and social integrity, especially of the most vulnerable part of society: women, children and the elderly. This phenomenon, which is caused by various factors, such as cultural influence with deep roots in old patriarchal traditions, unhealthy living conditions, gender discrimination, unemployment, intergenerational control in the family, etc., constitutes a growing concern for Kosovar society, the government and civil society, as well as foreign donors operating in the country. Various studies highlight that it is difficult to measure the level and spread of domestic violence, since this phenomenon develops within the family and is considered a family matter. As a result, various studies estimate that there are several factors that may influence the low reporting of domestic violence, such as: shame, fear of punishment, cultural norms that exist for domestic violence, etc., so facts and figures should be viewed with caution, as they do not necessarily provide a clear picture of the prevalence of domestic violence in the country.

Keywords: Domestic violence; gender discrimination; patriarchal norms; victim protection; socio-economic factors.

ABSTRAKTI

Dhuna në familje është një fenomen mbarëbotëror, i cili ndikon negativisht në integritetin fizik, psikologjik, ekonomik dhe social, sidomos të pjesës më të ndjeshme të shoqërisë: grave, fëmijëve dhe të moshuarve. Ky fenomen, i cili, shkaktohet nga faktorë të ndryshëm, si ndikimi kulturor me rrënjë të thella në traditat e vjetra patriarkale, situatë, jetësore jo të shëndosha, diskriminimi gjinor, papunësia, kontrolli ndërbreznor në familje etj, përbën një shqetësim, në rritje për shoqërinë Kosovare, qeverinë dhe shoqatat civile, si dhe donatorët e huaj të cilët operojnë në vend. Studime të ndryshme nxjerrin në pah se është e vështirë të masësh nivelin dhe përhapjen e dhunës në familje, pasi ky fenomen zhvillohet brenda familjes dhe konsiderohet si çështje familjare. Si rrjedhojë, studime të ndryshme, vlerësojnë se janë disa faktorë që mund të ndikojnë në raportimin e ulët të dhunës në familje, si p.sh.: turpi, frika, nga ndëshkimi, normat kulturore, që ekzistojnë për dhunën në familje etj, ndaj faktet dhe shifrat duhen, parë me kujdes, pasi ato jo detyrimisht japin një pasqyrë të qartë lidhur me përhapjen në vend të dhunës në familje.

Fjalët kyçe: Dhuna në familje; diskriminimi gjinor; normat patriarkale; mbrojtja e viktimave; faktorët socio-ekonomikë.

PËRMBAJTJA

1. Abstrakti	5
2. Përmbajtja.....	5
3. Hyrja.....	6
4. Qëllimi i punimit.....	6
5. Metodologjia.....	7
6. Hipotezat e ngritura.....	7

KAPITULLI I PARË

2.1. Nocioni dhe përkufizimet e families	8
2.2. Parandalimi dhe luftimi i dhunës në familje	10
2.3. Kush ushtron dhunë në familje, dhe ndaj kujt ushtrohet ajo	14
2.4. Kosova me shkallë të lartë të dhunës në familje	15

KAPITULLI I DYTË

3.1. Karakteristikat e atyre që shkaktojnë dhunë në familje.....	17
3.2. Identifikimi i dhunës familjare ndaj grave	20
3.3. Pasojat e dhunës në familje.....	23
3.4. Pasojat e dhunës mbi shoqërinë – duke përfshirë institucionet qeveritare.....	30
3.5. Përceptimi i qytetarëve lidhur me dhunën në familje	35

KAPITULLI I TRETË

DHUNA NE FAMILJE DHE RREGULLIMI JURIDIK VENDORE DHE NDERKOMBETARE

4.1 - Kornizat ligjore ndërkombëtare, rajonale dhe të Kosovës për t'iu përgjigjur dhunës ndaj grave dhe dhunës në familje	39
4.2. Standardet ndërkombëtare	44
4.3. Konventa e Stambollit	46
4.4. PËRMBLEDHJE E LIGJEVE RELEVANTE TË KOSOVËS	49
4.5. Jurisprudenca përkatëse në nivelin ndërkombëtar dhe Evropian	50
4.6. Kushtetuta e Kosoves	50
4.7.-Ligji për mbrojtje nga dhuna në familje.....	52
4.8. ROLI I POLICISË KOSOVËS.....	54
4.9. Strategjia e Kosoves për luftimin e dhunës në familje 2022-2026.....	56
PERFUNDIMET	60
LLITARATURA	63

HYRJE

Dhuna ndaj gruas është një fenomen mjaft i rëndë dhe i shpeshtë, që paraqitet në të gjitha statet e zhvillimit shoqëror -njerëzor dhe me karakter global, pavarësisht nga raca, niveli kulturor, sistemi politik, gjendja ekonomike sociale etj. Dhuna ndaj grave në përgjithësi është fenomen që rrjedhë nga pabarazia dhe diskriminimi gjinor. Është e pranishme në çdo formë të organizimit njerëzorë- duke filluar që nga kohët e lashta e deri në ditët e sotme- natyrisht me intensitet, mënyra dhe forma të ndryshme. Konsiderohet se në botë është e përhapur me frekuencë 13-61 % ndërsa në Kosovë psh në vitin 2010 ka pasë 944 incidente të dhunës në familje, nga të cilat 81% ishin femra. Gjatë analizës së kësaj dukurie në Kosovë- kemi bërë shtjellimin teorik të këtij fenomeni duke filluar nga Dokumentet bazë të OKB, Këshillit të Europës, dhe kornizës ligjore në Kosovë- duke filluar nga Kushtetuta e Kosovës, Ligji për Mbrojtje nga Dhuna në Familje Kodi, Penal i Kosovës, Ligji i Procedurës Penale, Ligji mbi Policinë e Kosovës etj. Po ashtu kemi analizuar edhe raportet e organizatave joqeveritare dhe qeveritare, të shoqërisë civile, raportet e policisë, gjyqësorit etj në lidhje me këtë lëmi., si edhe të grave të cilat kanë përjetuar dhunën, dhe të cilat gjenden në shtëpizat e sigurta- strehimorët (strehëzat) në Kosovë. Kemi vërejt se trajtimi i fenomenit të dhunës ndaj grave në shoqëri dhe familje, në Kosovë ka marrë drejtimin e duhur si në konstatimin e sajë, po ashtu edhe në shpjegimet teorike shumë dimensionale – juridike, sociale, shëndetësore, politike, ekonomike etj. Jan bërë përpjekje të vazhdueshme që Korniza ligjore e Kosovës sidomos viteve të fundit të përshtatet- përafrohet- me ato të Kombeve të Bashkuara, Këshillit të Europës, dhe vihet re se vazhdimisht ka tendenca që edhe të zbatohen praktikisht nga institucionet relevante të Kosovës – si Kuvendi, prokuroria, gjykatat, policia e strukturat tjera të shoqërisë. Po ashtu edhe trajtimi i pasojave të dhunës ndaj grave në familje, parandalimi, ndërmjetësimi mjekimi eventual, ndjekja penale e abuzuesve, mbrojtja dhe kompensimi i viktimave, destigmatizimi i tyre në shoqëri ka shënuar përparim. të dukshë. Këtu vlen të përmenden edhe “mekanizmat institucional” shoqëror-politik, të cilët përpiqen ta zvogëlojnë sa më tepër diskriminimin gjinor pothuajse në të gjitha aspektet ekonomik, social, shoqëror etj duke venë në zbatim edhe mekanizma mbrojtës si psh Kuvendi i Kosovës- duhet të ketë sëpaku 30% përfaqësues femra. Pothuajse në të gjitha ligjet dhe udhëzimet 6 administrative, rregulloret etj të Republikës së Kosovës theksohet “nuk ka diskriminim në baza gjinore” në punësim, udhëheqje, vendimmarrje etj. Por në aspektin

konkret,praktik,ka probleme të caktuara ,të cilat pengojnë zbatimin e plotë të legjislacionit pozitiv,dhe të cilat rrjedhin nga shumë faktor –duke filluar nga mosgatishmëria e shoqërisë për ta trajtuar fenomenin e dhunës ndaj gruas ashtu siç duhet,hezitimi i grave për ta paraqitur dhe përballur nga pasojat eventuale,traditat “patriarkale”të shoqërisë,mosveprimi i duhur i organeve si policia, gjykatat,qendrat e mbrojtjes sociale,varfëria dhe mos zhvillimi ekonomik i shoqërisë ,arsimimi joadekuat dhe mosnjohja me të drejtat e gruas në këtë lëmi etj .

1.1 Qëllimi i punimit

Qëllimet e hulumtimit tonë jan të analizojmë : -Karakteristikat-veqoritë e dhunës ndaj grave në Kosovë kryesisht aspektin juridik – Krahësimin në këte aspekt me vendet tjera psh-Shqipërinë – Gjendjen-Progresin eventual në ket lëmi në Kosovë

1.2 Objektivat

Të analizohet fenomeni i dhunës në familje në Kosovë, faktorët që ndikojnë në paraqitjen dhe përhapjen e saj, si dhe ndikimi i këtij fenomeni në viktimat dhe shoqërinë në përgjithësi.

- Të identifkohen faktorët socialë, ekonomikë, kulturorë dhe psikologjikë që ndikojnë në dhunën në familje.
- Të analizohet niveli i raportimit dhe mosraportimit të rasteve të dhunës në familje në Kosovë.
- Të shqyrtohet ndikimi i normave patriarkale dhe diskriminimit gjinor në përhapjen e fenomenit.
- Të vlerësohet roli i institucioneve shtetërore dhe organizatave joqeveritare në mbrojtjen e viktimave.
- Të analizohen pasojat fizike, psikologjike dhe sociale të dhunës në familje.
- Të ofrohen rekomandime për parandalimin dhe trajtimin më efektiv të dhunës në familje në Kosovë.

1.3 Pyetjet kërkimore

1. Cilët janë faktorët kryesorë socialë, ekonomikë dhe kulturorë që ndikojnë në paraqitjen e dhunës në familje në Kosovë?
2. Si ndikojnë normat patriarkale dhe diskriminimi gjinor në përhapjen e dhunës në familje?
3. Cilat janë arsytet kryesore të mosraportimit të rasteve të dhunës në familje?
4. Si ndikon dhuna në familje në gjendjen fizike, psikologjike dhe sociale të viktimave?
5. Sa efektive janë institucionet shtetërore dhe mekanizmat mbrojtës në trajtimin dhe parandalimin e dhunës në familje?
6. Cilat masa parandaluese dhe rehabilituese mund të kontribuojnë në zvogëlimin e dhunës në familje në Kosovë?

1.4. Hipotezat kërkimor

H1; Dhuna ndaj gruas në Kosovë ka bërë progres pozitiv.

H2: Roli i gruas në Kosovë sot cilesohet me të drrjeta të barabarta me mashkujt.

H3: Në ndertimin e të drejtave të gruas në Kosovë krahas burrave kanë luajtur rol të veçantë ligjet në fuqi.

1.5. Metodologjia

Hulumtimi duhet të jetë kryesisht i natyrës teorike shkencore, pra do të hulumtohen të dhënat nga literatura aktuale bashkëkohore vendore dhe ndërkombetare, sidomos ajo juridike- legjislativi, dhe metodat janë të natyrës historike, krahasimtare, fenomenologjike etj. Theksi I veçantë do të jepet hulumtimit dhe bashkëbisedimit me viktimat dhe punonjësit e institucioneve që mirren me këtë punë.

6.1 KONKLUDIME

Duke marrë si objekt shqyrtimi dhunën në familje me theks të veçantë atë ndaj gruas mund të përfundojmë se dhuna ndaj gruas në Kosovë është e pranishme. Format dhe mynyrat e dhunës në bazë të hulumtimit tregohen se janë dhuna fizike, dhuna psikike dhe ekonomike. Legjislativi aktual është i mjaftueshëm por mungon zbatueshmëria. Gjyqtarët, Prokurorët, duhet ta marrin më seriozisht dhunën në familje. Njëherë duhet të hiqen dykuptimësit në ligj të harmonizohen procedurat brenda gjykatave dhe të nxirren domosdoshmërisht aktet nënligjore që e plotësojnë ligjin. Sipas të dhënave pengesë kryesore është infrastruktura e dobët mungojnë qendrat e përkujdesit ndaj viktimave dhe një sërë institucionesh tjera që praktikisht e bëjnë deri në një

masë të pa zbatueshëm ligjin në fuqi. Vërejmë se policia është e pregatitur për tu përball me rastet e tilla,po ashtu janë edhe akterët tjerë,por duhet një koordinim më i mire dhe i organizuar ndërmjet tyre për ta përballuar me sukses problematikën në tërë kompleksitetin e sajë Mund të konkludojmë se : Dhuna në Kosovë në familje dhe ndaj gruas ekziston në përmasa mbi mesatare por jo në shifra alarmante; duhet gjithashtu të planifikohej konkretisht me mbështetje nga institucionet shtetërore dhe një ngritje e vetëdijës qytetare mbi këtë problem. që kjo dukuri të zvoglohet. Duke u bazuar në atë çka është shtjelluar në këtë punim, vijmë në konkludimin se dhuna në familje, si një dukuri negative në shoqërinë njerëzore, shfaqet shpesh dhe me pasoja të rënda edhe në Kosovë. Dhunë në familje është shkelje e të drejtave të njeriut dhe si e tillë paraqet rrezik për shoqërinë në përgjithësi dhe në familjen në veçanti. Duke marrë parasysh tendencën e rritjes dhe pasojat që sjell dhuna në familje, në përgjithësi në shoqëri, e edhe në komunat Drenas e Skenderaj, në veçanti, hapat që duhet ndërmarrë për zbutjen, parandalimin dhe luftimin e dhunës në familje si një dukuri shumë e dëmshme për shoqërinë, janë:

- Hartimi i strategjive në nivel shtetëror për parandalimin dhe luftimin e dhunës në familje
- Amandamentimi i Ligjit për mbrojtje nga dhuna në familje;
- Sigurimi i shërbimeve efikase për rehabilitimin dhe integrimin e viktimave dhe kryerësve të dhunës në të gjithë territorin e Kosovës si dhe rritja e qasjes së viktimave ndaj këtyre shërbimeve;
- Ndërtimi dhe fuqizimi i kapaciteteve të punonjësve të shëndetësisë, të shërbimeve sociale dhe arsimore për ofrimin e shërbimeve viktimave të dhunës në familje;
- Krijimi i linjave buxhetore për mbulimin e nevojave të strehimoreve dhe të viktimave të dhunës në familje;
- Përmirësimi i kushteve të punës për punonjësit social të qendrave sociale, të cilët duhet të ndjekin rastet e emergjencës;
- Ngritja e kapaciteteve të psikologëve të shkollave për identifikimin dhe trajtimin e problemeve të dhunës në familje;

Kosova ka Ligjin për Mbrojtje nga Dhuna në Familje; Ligji ju garanton mbrojtësin e viktimave; Policia ka njësit të posaçëm që mbron viktimat e dhunës në familje; Prokurorët janë të obliguar në bazë të ligjit të ngrisin akuzë kur ka prova se ka vepër penale si pasojë e dhunës në familje; Gjykata do të trajtojë dhunën në familje pa diskriminim dhe me efikasitet; Ekzistojnë organe, organizata joqeveritare dhe strehimore që i mbështesin viktimat e dhunës në familje. Dhuna në familje nuk shihet vetëm si nje problem shqiptar por mbarëbotëror. Përpyqje të shumta nga struktura shtetërore dhe organizata në vende të ndryshme të botës përpiqen të adresojnë shkaqet, pasojat dhe të ofrojnë shërbimet e nevojshme për viktimat. Disa nga arritjet (apo zhvillime të fundit në nivel botëror) e adresimit të dhunës në familje në nivel botëror renditen si më poshtë: •

Kuptim më i mirë i dhunës në familje, shkaqeve dhe pasojave të saj; • Është arritur një konsensus ndërkombëtar për nevojën e adresimit të saj;

Hapa pozitive të ndërmarra nga disa shtete për përmirësimin e legjislacionit ekzistues apo hartimit të ligjeve specifike për dhunën; • Disa rajone kanë hartuar konventa specifike për adresimin e dhunës në familje; • Progresi i arritur në parandalimin dhe luftën kundër dhunës në familje ka qenë i ngadaltë për shkak të qëndrimeve dhe mentalitetit ekzistues që janë të rrënjosura thellë në mendjen e individëve dhe procesi i ndryshimit është shumë i gjatë dhe i vështirë. Duke marrë në konsideratë faktin se faktorët që shkaktojnë dhunën në familje janë shumë kompleks dhe të ndërlikur, strategjitë për të adresuar këtë problem duhet të hartohen nën një përjasje gjithëpërfshirëse dhe të integruar. Një strategji e hartuar në shumë nivele që adreson faktorët parësorë që shkaktojnë dhunën në familje si dhe ofrimi i shërbimeve për viktimat e dhunës në familje mund të konsiderohet si strategjia më efikase në minimizimin dhe eliminimin e dhunës në familje. Dhuna në familje përbën një nga format më të rënda të abuzimit të shoqërisë tonë dhe jo vetëm, dhuna në familje duhet të kuptohet si një fenomen mbarëbotëror. Dhuna në familje është, para së gjithash, një brengë nga aspekti i të drejtave të njeriut. Ajo cka synon ky punim është të kuptohet edhe çështja se pavarësisht që edhe burrat mund të jenë viktimat, dhuna në familje është dukuri që prek më shumë gratë për shkak të “autoritetit të pabarabartë historik ndërmjet burrave dhe grave, mirëpo duhet të kuptohet se dhuna si dukuri shoqërore nuk prek vetëm femrat, si viktimat e dhunës në familje mund të shfaqen edhe burrat, fëmijet të moshuarit, por normalisht gjinia femërore janë kategoria më e prekur nga kjo dukuri negative e shoqërisë tone siq është theksuar edhe në këtë punim. Në fillim kemi folur lidhur me kuptimin e dhunës në familje, duke e vënë në theks të veçantë atë se në Kosovë dhuna në familje përkufizohet si çdo veprim i qëllimshëm apo mosveprim që rezulton në keqtrajtim fizik, psikik, seksual, ekonomik apo forma tjera të keqtrajtimit tek viktimat. Si rezultat i hulumtimit dhe analizimit të literaturave, materialeve të ndryshme, në veçanti të të dhënave që posedojnë institucionet përgjegjëse si Policia e Kosovës dhe Zyra për Mbrojtje dhe Ndihmë Viktimave mund të vëmë në përfundim se dukuria e dhunës në familje vit pas viti po rritet, ndërsa në anën tjetër lufta dhe parandalimi i dhunës në familje lë për të dëshiruar. Aspekti pozitiv i rritjes së rasteve të dhunës në familje të evidentuara nga institucionet

përgjegjëse në vitete fundit mund të themi se është një dozë vetëdijësimi i popullsisë lidhur me raportimin e kësaj dukurie. Nuk mund të lihej pa përmendur edhe Ligji për Mbrojtje nga Dhuna

në Familje më saktësisht disa nene të këtij ligji, me të vetmin qëllim të ligjit parandalimin e dhunës në familje me masa të përshtatshme ligjore. Ajo cka e plotëson edhe më shumë këtë punim është përfshirja në punim rastin e njohur të Pjetër Ndrecaj, por edhe rastin ndërkombëtar Civek kundër Turqisë. Sa i përket rastit të parë në mënyrë të detajuar kuptohet se kemi të bëjmë me një dhunë të vazhdueshme në familje dhe me një neglizhencë të institucioneve shtetërore në këtë rast të Policisë së Kosovës. Me përfshirjen e këtij rasti në këtë punim është synuar të tregohet se në qoftë se institucionet që janë përgjegjëse lidhur me raste të caktuara nuk e kryejnë punën e tyre me profesionalizëm dhe në mënyrë të shpejtë pas një kohe mund të jetë vonë dhe njerëzit të përfundojnë me vdekje siq është rasti i Valbonës dhe fëmijes së saj. Rasti i dytë është trajtuar për të arsyetuar ata që thuhet se dhuna në familje është fenomen global duke lënë të kuptohet se e gjithë bota përballë me këtë dukuri negative. Duke studiuar dhe analizuar literaturën, materialet por më së shumti statistikën që kam marrë nga Policia e Kosovës dhe Zyra për Mbrojtje dhe Ndihmë Viktimave shihet se vëllimi i kesaj dukuri ndryshon vit pas viti por edhe regjion nga regjioni dhe absolutisht paraqet një situatë shqetësuese lidhur me atë se si do të trajtohet kjo dukuri negative në vitet e ardhshme.

6.2 REKOMANDIME

Duke u bazuar në atë çka është shtjelluar në këtë punim, vijmë në konkludimin se dhuna në familje, si një dukuri negative në shoqërinë njerëzore, shfaqet shpesh dhe me pasoja të rënda edhe në Kosovë. Dhunë në familje është shkelje e të drejtave të njeriut dhe si e tillë paraqet rrezik për shoqërinë në përgjithësi dhe në familjen në veçanti. Duke marrë parasysh tendencën e rritjes dhe pasojat që sjell dhuna në familje, në përgjithësi në shoqëri, e edhe në komunat Drenas e Skenderaj, në veçanti, hapat që duhet ndërmarrë për zbutjen, parandalimin dhe luftimin e dhunës në familje si një dukuri shumë e dëmshme për shoqërinë, janë:

- Hartimi i strategjive në nivel shtetëror për parandalimin dhe luftimin e dhunës në familje
- Amendamenti i Ligjit për mbrojtje nga dhuna në familje;
- Sigurimi i shërbimeve efikase për rehabilitimin dhe integrimin e viktimave dhe kryerësve të dhunës në të gjithë territorin e Kosovës si dhe rritja e qasjes së viktimave ndaj këtyre shërbimeve;
- Ndërtimi dhe fuqizimi i kapaciteteve të punonjësve të shëndetësisë, të shërbimeve sociale dhe arsimore për ofrimin e shërbimeve viktimave të dhunës në familje;

- Krijimi i linjave buxhetore për mbulimin e nevojave të strehimoreve dhe të viktimave të dhunës në familje;
- Përmirësimi i kushteve të punës për punonjësit social të qendrave sociale, të cilët duhet të ndjekin rastet e emergjencës;
- Ngritja e kapaciteteve të psikologëve të shkollave për identifikimin dhe trajtimin e problemeve të dhunës në familje;

7. LITERATURA/REFERENCAT

- Babani A, (2003), Dhuna në Familje ndaj Grave në Shqipëri, UNICEF, fq. 9. •
- Bregu, M. (2005), “Dhuna. Kuptimi dhe llojet e saj; shkaqet e dhunës në familje. Pasojat mbi gruan, fëmijët e komunitetin” botuar në, “Trajtesa juridike dhe sociale për mbrojtjen nga dhuna në familje” Pegi,. fq.116.
- CEDAW ’’Konventa për Eleminimin e të gjitha Formave të Diskriminimit kundër Grave ’ ’ UN docA/34/46.
- Elezi ,I. (2002) E drejta Penale,Pjesa e Posaqme,Tiranë
- De Soto, H., Gordon, P., Gedeshi, I. dhe Sinoimeri, Z. (2002) “Varfëria në Shqipëri” Vlerësim cilësor. Raport i Bankës Botërore, Washington
- Gruda,Z. (1998)Pesëdhjet vjet të Deklaratës së Përgjithshme për të Drejtat e Njeriut” :E Drejta : nr 3-4,Prishtinë
- Gërxhaliu,S. (2003)Trafikimi dhe prostitucioni i femrave,Prishtinë
- Gjeqovi S,Fox.L. (1989):Kanuni i LekëDukagjinit, seksionet XXVIII dhe XXXI

- Gjermani, E. (2005) “Të mbijetuarat e dhunës në familje” botuar në
 “ Trajtesa juridike dhe sociale për mbrojtjen nga dhuna në familje”
 Pegi, . fq 1
- Gjipali, S & Ruci,L(1994) i (1994) “Gratë shqipëtare: Hezitime dhe
 Perspektiva. Fitore dhe Humbje: Gratë dhe tranzicioni në Europën Lindore
 dheQëndrore” , Bukuresht.
- Haxhiymeri E, (1996), “Dhuna në Familje në Shqipëri” ,Dizertacion, Universiteti
 i Tiranës. •
- Hysi,V. (2005)Hyrje ne kriminologji dhe penologji,Tiranë
- Halili R, (2008) Kriminologjia , botimi i pestë)XhAD, Prishtinë
- Kosta A. (2007): Dhuna ne familje ndaj gruas,,Tiranë
- Lawson, C.W. and Saltmarshe, D.K. (2002)” Psikologjia e transformacionit
 ekonomik: Ndikimi i tregut në institucionet sociale, Statusi dhevlerat e
 një fshati të Shqipërisë së Veriut” Revista e psikologjisë ekonomike 23:
 487-500
- Latifi,V. (2006):Kriminalistika,Universiteti i Prishtinës,Prishtinë
- Lloja A,Xhemajli B (2005), “Krimi brenda Familjes, Vitin 2001-3” , (Crime
 within the Family, 2001-3), Revista e Mjekësisë Ligjore Shqiptare, Nr 2,
 (The Reviewof Albanian Legal Medicine, No. 2, 2005), fq. 9-16.
- Sandra l. Bloom, (2009) ” Encyclopedia of Gender and Violence Thousand Oaks “,
 CA, Sage Publications

Sala, V. Miria S. (2000). “Studim mbi kontributin e shkruar të gruas në Shqipëri 1990–98: Gratë viktime të shumë abuzimeve” D.I.J.A.-Poradec.

Saliu, I. (2005) E Drejta penale-pjesa e përgjithshme, Universiteti i Prishtinës

Shkurti E. (2008) Menaxhere Projekti “Projekti kundër Dhunës në Familje” UNDP Albania Tiranë, UNDP/Japan WID Fund Support

Referencat mbi deklaratat dhe raportet:

Deklarata e eliminimit të dhunës ndaj grave (Rezoluta e Kombeve të bashkuara KB (UN) 48/104, 20 dhjetor 1993, Deklarata e Pekini-Platforma për akcion, par 118.

Konfrenecës së IV të KB (UN) për gratë, Pekin 1995, dhe Rezolutës 54/134 të Anamblesë së përgjithshme KB (UN) 1999, kur është përcaktuar dita ndërkombëtare kundër dhunës ndaj gruas-25 nëntori.

Deklarata Universale e të Drejtave të Njeriut (UDHR), miratuar dhe shpallur nga Rezoluta e Asamblesë së Përgjithshme, 217A(III) e 10 dhjetorit 1948, neni 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 16, 26, 2

CEDAW Assessment Tool Report, Draft 2, “Women’s Legal Rights Initiative” July 2005, pg 7. ekzekutimin, monitorimin, vlerësimin, mbrojtjen dhe mobilizimin e përkrahjes •

Organizata Botërore e Shëndetësisë (OBSH), (2005) Studim i kryer në shumë vende për Shëndetin e Grave dhe Dhuna në Familje ndaj Grave.

Komiteti Gruaja dhe Familja dhe UNICEF, (tetor 2000) “Mapping of Existing Information on Domestic Violence in Albania”, fq.21; Refleksione, Studim iKrahasuar, fq. 5.

Këshilli i Evropës,Asambleja Parlamentare” (2002)Dhuna ndaj gruas në familje”, rekomandimi 1582. Publikimi i RRGK-se, Siguria fillon ne shtëpi; Hulumtimi për Qëllime Strategjisë së parë Kombëtare dhe Planit të Veprimit Kundër Dhunës në Familje në Kosovë, Prishtine: Agjencia për Barazi Gjinore

Programi i Kosovës “Kundër Dhunës në Familje” dhe Plan i veprimit 2011–2014, fq Hulumutimi Me cfare cmimi faqe 86

Organizata Botërore e Shëndetëisë(OBSH), (2005).Studim i kryer në shumë vende për Shëndetin e Grave dhe Dhuna në Familje ndaj Grave,,

Raporti reagues i OSBE-së: (qershor 2011), Urdhrrat për mbrojtje emergjente në rastet e dhunës në familje.

HUMAN TRAFFICKING IN WESTERN BALKAN: CASE STUDY OF KOSOVO, [Berisha, E.](#), [Dema, A.](#), [Ademi, M.](#), [Qerimi, I.](#) *Access to Justice in Eastern Europe*, 2024, 7(1), pp. 390–403 (Scopus, Web sc))

The Impacts of COVID-19 as an External Socio-economic Factor in the Real Convergence of the Western Balkan States Toward the European Union

[Kukaj, D.](#), [Ademi, M.](#) *Pakistan Journal of Criminology*, 2024, 16(1), pp. 591–604 (Scopus)

Artificial Intelligence Technology and Human Rights [Vula, V.](#), [Qerimi, I.](#), [Ademi, M.](#) *Pakistan Journal of Criminology*, 2023, 15(4), pp. 377–388 (Scopus)

*THE ROLE OF CIVIL SOCIETY FOR PREVENTION AND COMBAT OF VIOLENT
EXTREMISM AND RADICALIZATION LEADING TO TERRORISM-WAR* [Ademi,
M., Vula, V.](#)

Access to Justice in Eastern Europe, 2023, 6(3), pp. 192–203 (Scopus)

The role of the police in reducing the fear of crime in the community [Muharremi, D., Ademi,
M.](#) *Access to Justice in Eastern Europe, 2023, 2023(2), pp. 242–254 (Scopus, Web Sc)*

Referencat mbi ligjet e cituara dhe nenet perkatese :

Ligji për Mbrojtje nga Dhuna në Familje 03/L-182

Ligji Nr. 03/L - 182 për mbrojtje nga dhuna në familje (LMDHF), 1 korrik
2010.

Ligji për mbrojtje nga dhuna në familje.

Ligji Nr 03/L-035 Ligji për Policinë(2008), Kuvendi i Republikës së Kosovës

Kodi Nr. 04/L-082 ,Kodi Penal i Republikës së Kosovës Gazeta zyrtare e
Republikës së Kosovës/ Nr.19 / 13 korrik 2012, Prishtinë

Kushtetuta e Republikes së Kosovës. (2008)

Plani e veprimit kundër dhunës në familjë 2011–2014 Zyra eKryeministrit të
Kosovës

Rregullore e Unmik 2003/12

Vendimi i Gjykatës Kushtetuese të Kosovës.

UNESCO. (2024). *Global report on teachers: What you need to know* | UNESCO.

<https://www.unesco.org/en/articles/global-report-teachers-what-you-need-know>

